

ถอดบทเรียน

การปลูกผักสลัด

ร.ต.บัญชา เพ็ชรรักษ์ “จำเนียงเกษตรอินทรีย์”

หมอดินอาสาประจำหมู่บ้านไร่กล้วย

20/1 หมู่ 6 ตำบลโพกรวม อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

1. ความเป็นมา

ร.ต.บัญชา เพ็ชรรักษ์ หรือ จำเนียง เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติสาขาเกษตรอินทรีย์ เข้าโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนดด้วยเหตุผลปัญหาสุขภาพ จึงตัดสินใจหันมาประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างเต็มตัวด้วยการทำการเกษตรแบบผสมผสานบนพื้นที่ของตัวเอง เนื้อที่ 3 งาน โดยยึดหลักความพอประมาณเป็นแนวคิดในการทำงานและดำเนินชีวิต

การหมักดินเพื่อเตรียมปลูก ครั้งที่ 2

เมื่อเก็บเกี่ยวผักหมดแล้ว ก็ทำการสับดินตากแดด เมื่อดินแห้งแล้วทำการหมักโดยวิธีเติมปุ๋ยหมักลงไป 20 กก. จากนั้นทำตามขั้นตอนการเตรียมดินในข้อ 2-4

2. การเตรียมดินในแปลง

ปลูกยกแคร่ ขนาด กว้าง 1.20 เมตร ยาว 3 เมตร

1. ใส่หน้าดินลงในแปลง ½ แปลง ปุ๋ยหมัก 80 กก. ขุยมะพร้าว 5 กก. มะพร้าวสับ 5 กก.
2. ทำการคลุกเคล้าให้เข้ากันรดด้วยน้ำหมักรกหมู อัตรา 300 ซีซี จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง 300 ซีซี
3. ช่วงหมักดินเพื่อรอการปลูก นำ พด.14 จำนวน 2 ชอง ผสมน้ำ 100 ลิตร ใช้บัวรดน้ำตกรด แปลงละ 10 ลิตร แล้วหมักทิ้งไว้ 5-7 วัน จึงจะทำการปลูก
4. เมื่อหมักได้ที่แล้วใส่ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง อัตรา แปลงละ ½ กก.

3. วิธีการเพาะกล้า

นำตะกร้ามาใส่วัสดุเพาะกล้าให้มีความหนาประมาณ 1 นิ้ว รดน้ำให้ชุ่ม โรยเมล็ดพันธุ์ตามต้องการ แล้วใช้ผ้าหรือพลาสติกคลุมไว้ 2 วัน หมั่นสังเกตอย่าให้วัสดุเพาะกล้าแห้ง เมื่อครบ 2 วัน นำผ้าคลุมออก เมล็ดจะงอก ให้เริ่มนับวันที่ 1 ของอายุผัก เพาะกล้าไว้ในตะกร้าอีก 5 - 6 วัน แล้วย้ายกล้างลงภาดหลุม เพาะกล้าต่อในภาดหลุมอีก 14 วัน ต้นกล้าจะมีอายุ 20 วัน พร้อมที่จะปลูก

4.ปฏิทินการปลูกผักสลัด

เก็บผลผลิตเมื่อผักอายุ 46 วัน

วันที่ 1	หมักดินโดยใส่ปุ๋ยหมัก รดน้ำหมักรกหมู จุลินทรีย์สังเคราะห์แสงและ พด.14 หมักทิ้งไว้ 5 วัน (รดน้ำทุกวัน)
วันที่ 6	เตรียมแปลงโดยใส่ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงและเมล็ดสะเดาบด ปูด้วยฟาง รดน้ำให้ชื้น เพื่อเตรียมปลูก
วันที่ 7	ปลูกกล้าผักที่มีอายุ 20 วัน (ช่วงเย็น)
วันที่ 10	ฉีดพ่นน้ำหมักรกหมู + ฮอร์โมนนม อัตราอย่างละ 20 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร (ช่วงเช้า)
วันที่ 13	ฉีดพ่นน้ำหมักรกหมู + ฮอร์โมนนม อัตราอย่างละ 20 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร (ช่วงเช้า)
วันที่ 15	ใส่ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง แปลงละ 1.5 กก. พร้อมพรวนดิน

***จากนี้ฉีดพ่นน้ำหมักรกหมู+ฮอร์โมนนม อัตราอย่างละ 20 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร อาทิตย์ละ 1 ครั้ง จนถึงก่อนวันเก็บผลผลิต 1 อาทิตย์ จึงหยุดฉีดพ่น

5.การป้องกันกำจัดโรคและแมลง

- กรณีเป็นโรครากเน่า โคนเน่า ใช้ พด.14 ในอัตรา 50 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นวันเว้นวัน พร้อมทั้งลดน้ำให้น้อยลง
- กรณีสำรวจแล้วพบหนอน ใช้วิธีหาหนอนแล้วกำจัดทิ้งก่อน ถ้ายังมีร่องรอยของ การทำลายอยู่แต่หาตัวหนอนไม่เจอ ฉีดพ่นบีที (บาซิลลัส ทูริงเยนซิส) อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร แต่ถ้ายังพบอีกฉีดน้ำหมักหางไหลหรือน้ำหมัก เมล็ดสะเดาบด อัตรา 20 ซีซี ผสมน้ำ 20 ลิตร สลับกันไป
- กรณีเป็นโรคใบจุด จะฉีดพ่นบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลิส) ของกรมวิชาการเกษตร อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นวันเว้นวัน พร้อมทั้งลดการให้น้ำ

ต้นทุนการผลิตผักสลัด

ต่อ 1 แปลง

1. การเตรียมดินในแปลงปลูกครั้งแรก
 - ต้นทุนการผลิต 266 บาท
 - รายได้ 1080 บาท
 - คงเหลือสุทธิ 814 บาท
2. การเตรียมดินในแปลงปลูกครั้งที่ 2
 - ต้นทุนการผลิต 106 บาท
 - รายได้ 1080 บาท
 - คงเหลือสุทธิ 974 บาท

ผลผลิตต่อแปลง 9 กก.ๆละ 120 บาท

จัดทำโดย : สถาบันพัฒนาที่ดินสิงห์บุรี